

Visuotinė žmogaus teisių deklaracija

Kas yra

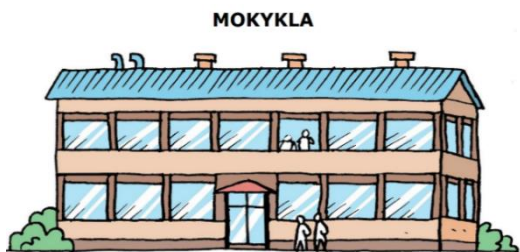
visuotinė žmogaus teisių deklaracija?

Deklaracija yra svarbus dokumentas.

Ši deklaracija yra apie žmogaus teises.

Žmogaus teisės yra:

- tai, ką mes galime daryti.
Pavyzdžiui,
mes galime mokytis mokykloje;

- tai, ko kiti žmonės negali mums daryti.
Pavyzdžiui,
kiti žmonės negali mūsų mušti;
- tai, ko mes negalime daryti kitiems žmonėms.
Pavyzdžiui,
mes negalime mušti kitų žmonių.

Šiame dokumente pasakojama,
kokios yra pagrindinės žmogaus teisės.
Visi žmonės turi gyventi
pagal šias žmogaus teises.

Mes visi esame lygūs.

Tai reiškia, kad mes visi turime vienodas žmogaus teises.

Mes visi galime daryti tuos pačius dalykus.

Pavyzdžiui, mes visi galime balsuoti rinkimuose.

Mums visiems galioja tos pačios taisyklės.

Pavyzdžiui, mes visi turime susimokėti, jei mes važiuojame viešuoju transportu.

Mes visi esame laisvi.

Mes patys renkamės,
ką mes norime daryti.

Mes patys renkamės,
ką norime kasdien veikti.

Pavyzdžiui, jei norime, galime:

- eiti pasivaikščioti,
- bendrauti su draugais
ir panašiai.

Su visais žmonėmis reikia bendrauti gražiai.

Mes turime bendrauti gražiai:

- su savo šeimos nariais,
- su kaimynais,
- su žmonėmis gatvėje ir visais kitais žmonėmis.

Kiti žmonės irgi turi su mumis bendrauti gražiai.

Negalima daryti blogų dalykų kitiems žmonėms.

Tai reiškia:

- žmonių negalima mušti,
- žmonių negalima įžeidinėti,
- su žmonėmis negalima elgtis kaip su daiktais.

Įstatymai yra taisyklės,
kurios saugo mūsų teises.

Mes visi turime laikytis įstatymų.

Pavyzdžiui, mes negalime vogti.

Kiti žmonės irgi negali vogti.

Teismai prižiūri,
kad žmonės laikytųsi įstatymų.

Teismas yra vieta,
kur sprendžiami žmonių nesutarimai.

Kartais žmonės nesutaria,
kuris yra teisybė.

Teismas padeda išspręsti
tokius nesutarimus.

Jeigu kas nors pažeidžia mūsų teises,
mes galime kreiptis į teismą.

Jeigu mes nesilaikome įstatymų,
mus irgi gali paduoti į teismą.
Tada teismas turi pasakyti,
ar mes esame kalti.
Žmonės yra kalti tik tada,
kai teismas taip pasako.

Teismas visada turi būti teisingas.
Teisėjai turi į visus žmones
žiūrėti vienodai.

Kartais teismas liepia
uždaryti žmones į kalėjimą.
Negalima žmogaus uždaryti į kalėjimą
be priežasties.

**Mes visi galime pasirinkti,
kur mes norime gyventi.**

Pavyzdžiui,
mes galime gyventi tame mieste,
kuriame norime gyventi.

Mes visi galime laisvai keliauti.

Pavyzdžiui, mes galime išvažiuoti
į kitą miestą.
Po to mes galime grįžti į savo miestą.

Mes visi galime turėti turto.

Mūsų turtas yra visi mūsų daiktai.

Pavyzdžiui, mūsų drabužiai, telefonas.

Kiti žmonės negali imti mūsų daiktų,
jei mes to nenorime.

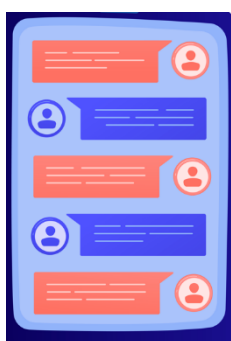
**Mes visi galime gyventi taip,
kaip norime.**

Kiti žmonės negali sakyti,
kaip mes turime gyventi.

Be to:

- kiti žmonės negali įeiti į mūsų namus be mūsų sutikimo,

- kiti žmonės negali skaityti mūsų asmeninių žinučių ar laiškų,

- kiti žmonės negali trukdyti mums gyventi taip, kaip norime.

Moterys ir vyrai turi teisę susituokti.

Žmonės gali susituokti tik savo noru.

Susituokti galima nuo 18 metų.

Mes visi galime galvoti ką norime.

Mes visi galime sakyti kitiems žmonėms, ką galvojame.

Mes galime susitikti su žmonėmis, kurie galvoja panašiai kaip mes.

Mes visi galime ieškoti informacijos.

Mes visi galime gauti mums reikalingą informaciją.

Pavyzdžiui, mes visi galime sužinoti, kokias teises turime.

Mes visi galime dalyvauti politikoje.

Mes dalyvaujame politikoje, kai:

- balsuojame rinkimuose,

- esame politikai.

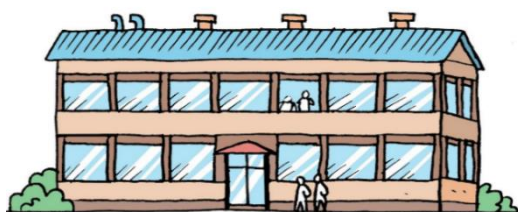
Daug žmonių turi įvairių sunkumų.

**Kai mums sunku,
valstybė mums gali padėti.**

Valstybė mums gali duoti:

- maisto,
- drabužių,
- vietą, kur gyventi,
- sveikatos priežiūrą.

MOKYKLA

Mes visi galime mokytis.

Mes galime mokytis tiek, kiek norime.

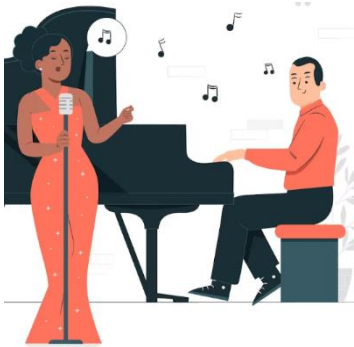
Mes galime mokytis tiek, kiek sugebame.

Mes visi galime dalyvauti kultūriniame gyvenime.

Tai reiškia, kad mes galime:

- lankytis muziejuose,

- lankytis koncertuose,

- skaityti knygas,

- lankytis bibliotekose ir panašiai.

**Mes negalime nesąžiningai kopijuoti
kitų žmonių darbų.**

Kiti žmonės negali kopijuoti mūsų darbų.

Įsivaizduokime,
kad mes nupiešėme paveikslą.
Šis paveikslas yra mūsų kūrinys.
Kitas žmogus negali sakyti,
kad paveikslą nupiešė jis.
Kitas žmogus negali nukopijuoti
mūsų paveikslo be mūsų sutikimo.

Įsivaizduokime,
kad mes nukopijavome paveikslą.
Mes negalime sakyti,
kad tą paveikslą sugalvojome patys.
Mes turime pasakyti,
kad paveikslą nukopijavome.
Be to, mes turime pasakyti,
kas buvo paveikslo pirmasis autorius.

Mes visi galime dirbti.

Mes galime dirbti tai, ką norime.

Mes galime dirbti tai, ką sugebame.

Mums už darbą turi mokėti algą.

Alga turi būti tokia,

kad pinigų užtektų pragyventi.

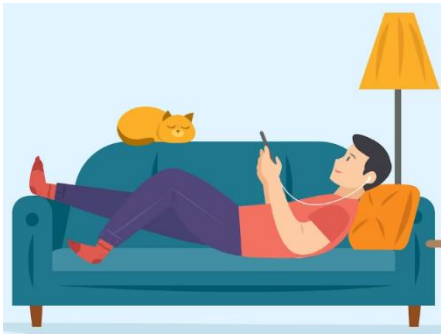
Jei žmonės dirba tą patį darbą,

jie turi gauti vienodą algą.

Pavyzdžiui, jeigu vyras ir moteris dirba

tokį patį darbą,

jie turi gauti tokią pačią algą.

Žmonės, kurie dirba, turi teisę pailsėti.
Mes visi turime teisę pailsėti
po darbo dienos.
Žmonės, kurie dirba,
turi teisę atostogauti.

PABAIGA

Mes visi turime laikytis
šių žmogaus teisių.
Mes turime gerbti kitų žmonių teises.
Kiti žmonės turi gerbti mūsų teises.
Niekas negali atimti šių žmogaus teisių.

Tekstą į lengvai suprantamą kalbą vertė Marta Marija Aleknavičiūtė.

Tekstą išbandė Vilniaus Vilties dirbtuvių lankytojai.

Tekstą išbandyti padėjo Ramunė Lebedytė Undženienė.

Paveikslėliai iš:

<https://www.freepik.com/>

<http://www.lahkojebrati.si/slike>